

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7Pc/41/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118212291
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlasta Ondrejková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4118212291.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v právnej veci navrhovateľa: Bc. Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., R. XXX, zastúpený Ing. Y. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., R. XXX, proti povinnému z vyživovacej povinnosti: A. Y. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., F. XX, zastúpený Mgr. Ivan Košťál, advokát so sídlom Nitra, Štúrova 11, IČO: 37 961 942, o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa a o vzájomnom návrhu povinného na zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Súd vzájomný návrh povinného na zrušenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi zamietá.

II. Súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 15C/4/2009-30 zo dňa 10.07.2009 v časti vyživovacej povinnosti otca na Z. D., nar. XX.XX.XXXX tak, že povinný z vyživovacej povinnosti je povinný prispievať na výživu navrhovateľa Z. D. zvýšeným výživným zo sumy 100 eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom 18.10.2018.

III. Vo zvyšku súd návrh zamietá.

IV. Zročné výživné za obdobie od 18.10.2018 do 15.05.2019 vo výške 346,77 eura povoľuje povinnému z vyživovacej povinnosti splácať v mesačných splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľa počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia až do úplného zaplatenia pod následkom výhody splátok.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom, doručeným súdu dňa 18.10.2018, domáhal zvýšenia výživného na sumu 250 eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že naposledy bolo o výživnom rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 15C/4/2009-30 zo dňa 29.07.2009, ktorým súd zaviazal povinného platiť výživné vo výške 100 eur mesačne. Uviedol, že je študentom 4. ročníka dennej formy na Paneurópskej vysokej škole, Fakulta práva, v Bratislave, žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorá jej jeho živiteľkou a podporuje ho v štúdiu. Povinný naposledy plnil výživné v mesiaci október 2017. Matka pracuje ako ekonomická pracovníčka na ekonomickom ústave v SAV. Vzhľadom na to, že na jeho strane sa zmenili pomery, keď sa zvýšili náklady na jeho živobytie, má zvýšené výdavky na štúdium - školné na 1. akademický rok na vysokej škole je 2290 eur, ďalej má náklady spojené s dopravou do Bratislavy, kedy cena cestovného lístka na jednu cestu smer Hruboňovo -Bratislava predstavuje sumu 5,60 eura a cena na MHD 0,90 eura. Cestovné na jeden týždeň tak predstavuje sumu 65 eur. Okrem toho má náklady na knihy vo výške 500 eur. Okrem toho dodal, že v roku 2013 mal akútnu pankreatídu a podstúpil operáciu, od toho času lieči na hepatológii a gastroenterológii, pričom zdravotné problémy u neho stále pretrvávajú, má hepatologickú diétu, ktorá si vyžaduje zvýšené náklady na stravu a lieky. Porucha zraku

si u neho vyžaduje nosenie okuliarov. Okrem toho žiadal, aby povinný doplatil výživné spätne za obdobie od novembra 2017.

2. Povinný v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že s návrhom nesúhlasí a návrh žiada ako nedôvodný zamietnuť. Navrhovateľ nepreukázal žiadnym spôsobom ním tvrdené skutočnosti, nepreukázal žiadnym spôsobom, ním tvrdené zvýšené náklady. Má za to, že jeho vyživovacia povinnosť voči navrhovateľovi zanikla zo zákona, pretože navrhovateľ vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosť zamestnať sa a vykonávať zamestnanie je schopný žiť sám. Navrhovateľ je plnoletou 26 ročnou osobou, ktorá nie je zdravotne postihnutá, pričom počas svojej prípravy na budúce povolenie vystriedal viaceré vysoké školy bez ich riadneho ukončenia, a aktuálne je študentom magisterského štúdia a teda má ešte jeden a pol roka pred sebou. Okrem toho uviedol, že sa zmenili jeho pomery, keďže už nie je zárobkovo činný, od novembra 2018 je starobným dôchodcom, pričom nárok na starobný dôchodok mu vznikol ešte 29.10.2015, t.j. vo veku jeho 62 rokov. Požiadavka navrhovateľa na doplatenie výživného od novembra 2017 doposiaľ je nedôvodná, pretože právo na výživné na plnoleté dieťa nemožno priznať späť, ale je možné ho priznať od začatia súdneho konania, t.j. v danej veci od 18.10.2017. Navyše pred niekoľkými rokmi prekonal srdcovú príhodu, a dlhodobo užíva 6 rôznych liekov, ktoré sú mu predpisované každých 6 týždňov. Do konca roku 2018 sa skoro 15 rokov zdržiaval pracovne v zahraničí, a suma za lieky v zahraničí predstavovali 110-115 GBP.

3. Zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní dňa 06.03.2019 uviedla, že navrhovateľ študuje druhý stupeň magisterského štúdia Vysoké školy paneurópskej v Bratislave, odbor právo. Naposledy bolo výživné určené rozvodovým rozsudkom vo výške 100 eur mesačne. Okrem toho, že sa zvýšili výdavky na štúdium navrhovateľa, ten má zdravotné problémy, prekonal akútnu pankreatitídu, z čoho má následky, stále chodí na hepatológiu, výsledky má raz lepšie, raz horšie. Toto ochorenie si vyžaduje dodržiavanie prísnej diéty, berie lieky. Mesačné náklady na lieky predstavujú 20-30 eur. Ďalej nosí okuliare. Ďalšie výdavky má spojené so štúdiom, kde platí školné na jeden akademický rok v sume 2290 eur. Ďalej má náklady spojené s kúpou študijných materiálov, najmä kníh. Navrhovateľ býva s ňou v rodinnom dome, ktorého je výlučnou vlastníčkou, pričom do školy dochádza autobusom. Cestovné z Hruboňova do Bratislavy na jednu cestu predstavuje sumu 4 eurá a MHD v Bratislave - jeden lístok je 70 centov. Nepamätá sa, kedy skončil strednú školu, ktorú študoval tu v Nitre na Piaristickom gymnáziu. Po skončení strenej školy začal študovať na SPU v Nitre, odbor výživa ľudí, ktoré štúdium zanechal po jednom roku z dôvodu, že ho to nebavilo, nebavila ho chémia. Potom študoval na Trnavskej univerzite, odbor jazyky - nemčina a angličtina. Štúdium po prvom ročníku zanechal, lebo sa dostal na právo, ktoré následne začal študovať v Bratislave na Paneurópskej vysokej škole. Jeden ročník opakovane z dôvodu, že mal zdravotné problémy a v súčasnosti má individuálny študijný plán, kedy mu bol povolený znížený rozsah vyučovacích hodín. Je to individuálne od každého vyučujúceho, pričom každý vyučujúci mu podpíše rozsah účasti na cvičeniach, ktorý je povinný dodržať. Pracuje v SAV v Bratislave, dochádza do zamestnania autobusom každý deň, pričom jej priemerný mesačný príjem za rok predstavuje cca 1000 eur. Nesúhlasí s tým, aby navrhovateľ platil trovy právneho zastúpenia povinného. Povinný okrem dôchodku zo Slovenska poberá dôchodok aj z Anglicka, kde pracoval od roku 2004. Naposledy bolo uhradené výživné v roku 2017 v mesiaci október. Je pravda, že dcéra vlastní jednoizbový byt v Bratislave, v ktorom žije s priateľom, ktorý tam má podnikateľskú činnosť. Dcéra každý týždeň dochádza z Nemecka, pričom by sa tento rok chcela vrátiť na Slovensko a založiť si rodinu. Deťom nebránila v kontakte s povinným, v čase rozvodu boli už dosť staré, mali svoju vôľu, svoj rozum. Navrhovateľ po čase odmietol stretávanie s povinným, keďže tieto boli realizované v reštauračných zariadeniach, resp. v krčmách, čo sa navrhovateľovi nepáčilo. Finančne ťahala celú domácnosť, aj starostlivosť o svoje deti a povinný začal plniť vyživovaciu povinnosť, až potom čo bol podaný návrh na súd.

4. Právny zástupca povinného na pojednávaní dňa 06.03.2019 uviedol, že naposledy vyživovacia povinnosť bola určená rozsudkom OS Nitra sp. zn. 15C/4/2009, ktorým bol povinný zaviazaný platiť výživné vo výške 100 eur mesačne. Pokiaľ to povinnému možnosti dovoľovali, uhradil výživné nad rámec súdom určenej vyživovacej povinnosti vo výške 130 eur. Z dôvodu zlých vzájomných vzťahov povinný nemal vedomosť o tom, či navrhovateľ ešte stále študuje, preto prestal platiť výživné v októbri 2017. Nie sú v žiadnom kontakte, pričom v októbri 2017 navrhovateľ dosiahol vek 25 rokov, preto povinný prestal platiť výživné. Zmena pomerov nastala na strane povinného v tom smere, že je starobným dôchodcom, poberá starobný dôchodok vo výške cca 340 eur mesačne. Zatiaľ nepoberá starobný dôchodok z Anglicka, tento mu ešte alebo priznaný. Z uvedených dôvodov má za to, že nie je daný dôvod na zvýšenie výživného a ani na ďalšie platenie výživného.

5. Povinný vo výpovedi na pojednávaní dňa 06.03.2019 uviedol, že je výlučným vlastníkom jednoizbového bytu v Piešťanoch na ulici F. XX. Do 29.10.2018 pracoval v Anglicku. Jeho posledná pozícia bol manažér stravovacích zariadení, pracoval v oblasti cateringu, pričom mesačný príjem bol 1350 libier. V čase poslednej úpravy výživného pracoval v Anglicku, a v tom období mesačný príjem bol v rozpätí 650 - 800 libier. Po ukončení pracovného pomeru v Anglickou sa vrátil na Slovensko. Jeho súčasný príjem predstavuje starobný dôchodok, ktorý je vo výške cca 340 eur mesačne. Iný príjem nemá, nepracuje ani brigádne. V roku 2008-2009 mal zdravotné problémy, prekonal menšiu príhodu a v súčasnosti je mu odporučené lekárom, aby som sa šetril. Počas toho, ako pracoval v Anglicku asi tri roky poberal dôchodok zo Slovenska, od dovŕšenie svojich 62 rokov. Nevlastní motorové vozidlo, ani iný hnutelný majetok väčšej hodnoty. Pokiaľ ide o dôchodok z Anglicka, tento mu zatiaľ nebol priznaný, avšak nepredpokladá, že by išlo o nejakú vyššiu sumu. Priemerne podľa jeho vedomostí by mohlo ísť o sumu 300-320 libier mesačne. Má odpracovaných 30 rokov a 11 mesiacov na Slovensku, za čo pobere starobný dôchodok a necelých 15 rokov má odpracovaných v Anglicku, za čo zatiaľ nepobere dôchodok. Pokiaľ ide o jeho výdavky, tieto sú spojené s bývaním, a predstavujú sumu cca 145 eur mesačne vrátane energii. Mesačne na obedy platí sumu cca 90-100 eur. Ide o obedy, ktoré poskytuje mesto Piešťany. Snažil sa komunikovať s navrhovateľom, kontaktovať ho, nebolo mu to ale umožnené. Považuje to za pomstu zo strany exmanželky. Naposledy uhradil výživné v októbri 2017. Navrhovateľ študuje v poradí už tretiu VŠ. Snažil sa podporovať svoje deti, aj dcéru, ktorá pochádza z manželstva a ktorá vyštudovala za lekárku. Prostredníctvom internetu - sociálnej siete, ako aj od známych má vedomosť, že dcéra si zakúpila byt v Bratislave, pričom žije a pracuje ako lekárka v Nemecku a v tomto byte býva exmanželka aj s navrhovateľom, preto nie je pravdivé tvrdenie, že navrhovateľ a jeho matka dochádza každý deň z Hruboňova do Bratislavy.

6. Povinný vzájomným návrhom, doručeným súdu dňa 08.03.2019, navrhol, aby súd určil, že vyživovacia povinnosť povinného voči navrhovateľovi zanikla ku dňu 19.10.2017, resp. eventuálne, že súd mení rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 15C//2009-30 zo dňa 10.07.2009 vo výroku o výživnom navrhovateľa tak, že vyživovacia povinnosť voči navrhovateľovi za zrušuje s účinnosťou od 19.10.2017, ako aj priznať nárok na náhradu trov konania. Návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti odôvodnil tým, že jeho zákonná vyživovacia povinnosť voči navrhovateľovi zanikla zo zákona, pretože navrhovateľ vzhľadom na vek, zdravotný stav, schopnosť zamestnať sa a vykonávať zamestnanie je schopný živiť sa sám. Navrhovateľ má 26 rokov, nie je zdravotne postihnutý, v rámci svojej budúcej prípravy na povolenie vystriedal viaceré vysoké školy, študoval na SPU v Nitre, Trnavskej univerzite, Paneurópskej vysokej škole práva v Bratislave. Svoju vyživovaciu povinnosť si plnil počas obdobia sústavnej prípravy navrhovateľa na povolanie, až do času, kým nedovŕšil vek 25 rokov. Vzhľadom na požiadavku včasnej realizácie sústavnej prípravy na povolenie navrhovateľom, má za to, že obdobie do dosiahnutia veku 25 rokov je dostatočne dlhé na to, aby navrhovateľ nadobudol schopnosť samostatne sa živiť ukončením jedného vysokoškolského štúdia toho istého stupňa. Navyše k vystriedaniu 3 vysokých škôl, z toho dvoch bez ich riadneho ukončenia, došlo výlučne z jeho subjektívnych dôvodov. Okrem toho poukazuje na štandardnú dĺžku školskej dochádzky, má za to, že navrhovateľ nerealizoval prípravu na budúce povolenie dostatočne zodpovedne a v súlade s jeho oprávneným záujmom na včasnosť tejto realizácie, pretože mu aj po dovŕšení 26 rokov zostávali ešte dva celé roky magisterského štúdia.

7. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení zo dňa 05.04.2019 uviedol, že povinný nikdy v konaniach nedoložil doklady o jeho skutočných príjmoch, zvýšené výživné začal platiť po skončení vyživovacej povinnosti voči jeho sestre MUDr. F. D.. Povinný v roku 2004 odišiel za prácou do Anglicka, neprejavoval o neho a jeho sestru žiaden záujem, bol prešetrovaný aj jeho podnet na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, a bolo konštatované, že povinnému nie je bránené v styku s ním. Ani na jedno súdom určené stretnutie neprišiel. Uviedol, že mesto Piešťany poskytuje obedy za 2,10 eur pre dôchodcov, a nie v hodnote 4 eur, ako tvrdí povinný. Pokiaľ ide o jeho štúdium, v roku 2012 začal študovať na SPU v Nitre, odbor výživa ľudí, na ktorom ho nezaujala chémia, preto sa rozhodol štúdium ukončiť, keďže nevidel zmysel v tom, aby vyštudoval niečo a potom to nebude v praxi vykonávať. Okrem toho aj povinný má ukončenú Vysokú školu ekonomickú v Bratislave, avšak nikdy nepracoval vo vyštudovanom odbore, a podľa vyjadrenia matky štúdium na vysokej škole neukončil v riadnom termíne. V auguste 2013 bol v nemocnici, mal akútne pankreatídu, mal veľmi zlé zdravotné výsledky, mal podstúpiť operáciu žlčníka, ale pre jeho zdravotný stav, sa operácia odložila, k čomu došlo v polovici septembra 2013, počas hospitalizácie bol 2x na prefukovaní žilcovodov v Banskej Bystrici, po prepustení domov mal vážne zdravotné problémy, praskla mu cieva v bruchu, znova musel ísť na čistenie a prevážovanie brucha, čo trvali každý deň po

dobu 3 týždňov, potom chodil sporadicky do 1 roka. V tom čase začal študovať na Trnavskej univerzite a z tohto dôvodu nestíhal chodiť na vyučovanie, mal veľa absencií a preto nebol pripustený ku skúškam, a následne bol vylúčený zo štúdia. Na Paneurópskej vysokej škole práva, začal študovať v roku 2014, zo zdravotných dôvodov opakovane tretí ročník, kedy v dôsledku vysokej záťaže na učenie a písanie bakalárskej práce, sa jeho zdravotné problémy pri psychickej záťaži zhoršili. Zo zdravotných dôvodov (silné bolesti brucha, zvracanie, hnačky) vynechal vyučovanie. Svoje študijné povinnosti si riadne plní a v súčasnosti má jeden ročník do ukončenia štúdia. Nesúhlasí s tým, aby vyživovacia povinnosť voči nemu zanikla ku dňu 19.10.2017.

8. Navrhovateľ vo výpovedi na pojednávaní dňa 15.05.2019 uviedol, že v súčasnosti študuje 1. ročník magisterského štúdia Paneurópskej vysokej školy, fakulta práva. V roku 2012 skončil stredoškolské štúdium na gymnáziu sv. Jozefa Kalazanského v Nitre. V akademickom roku 2012/2013 študoval SPU v Nitre, odbor výživa ľudí. Štúdium ukončil z dôvodu, že ho nebavila chémia a nevidel uplatniteľnosť v zamestnaní. V mesiaci jún, júl 2013 mal zdravotné problémy, ktorých následky pretrvávajú doposiaľ. Bola mu diagnostikovaná akútna pankreatitída, spojená s odstraňovaním žlče, preplachom žlčového, čo absolvoval v nemocnici v Banskej Bystrici. Následne bol hospitalizovaný 8-10 týždňov vo FN Nitra. Medzitým bol prijatý na štúdium na Trnavskej univerzite, odbor učiteľstvo anglický a nemecký jazyk, na ktoré štúdium nastúpil, avšak toto bolo skončené zo strany školy pre nesplnenie dochádzky a z dôvodu vysokej absencie nebol pripustený k skúškam. Vysoká absencia bola spôsobená zdravotnými problémami a zlým zdravotným stavom, ktorý si vyžadoval stálu lekársku pomoc a lekárske prehliadky. V akademickom roku 2014-2015 nastúpil na Paneurópsku vysokú školu, fakultu práva, keďže ho zaujímali humanitárne odbory. Túto vysokú školu študuje doposiaľ, pričom tretí ročník opakovane, keďže pre zdravotné problémy nevykonával požadované skúšky, potrebné pre postup do ďalšieho ročníka. Z dôvodu toho, že mal stres, ďalej sa to prejavovalo bolesťami, hnačkou, vracaním, preháňaním. V súčasnosti študuje 1. ročník magisterského štúdia dennou formou, pričom má schválený individuálny študijný plán z dôvodu jeho zdravotného stavu. Býva v rodinnom dome spolu s matkou, do školy chodí od pondelka do štvrtka dochádza každý deň do Bratislavy. Výdavky na dopravu predstavujú cca 100 eur mesačne. Dochádza autobusom a následne využíva MHD v Bratislave. Jeho zdravotný stav si vyžaduje špeciálnu diétu, keďže žalúdok bol postihnutý, musí prijímať kvalitnejšie potraviny, ako napr. zdravé oleje. Výdavky na stravu môžu predstavovať 100-150 eur mesačne. Ďalej výdavky na školné, ktoré za jeden rok predstavujú 2290 eur. Ďalej výdavky spojené s kúpou študijných materiálov, kníh. Pre štúdium na súkromnej vysokej škole sa rozhodol pretože príprava do praxe a výučbu na tejto škole považuje za kvalitatívne lepšiu, ako na verejných vysokých školách, a to najmä pokiaľ ide o odbor kriminalistiky, ktorému by sa chcel v budúcnosti venovať. Skúšal sa v roku 2012 dostať na Policajnú akadémiu, ale nepodarovalo sa mu to. Okuliare nosí do diaľky, pričom ich strieda so šošovkami.

9. Zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní dňa 15.05.2019 uviedla, že pokiaľ ide o výdavky na stravu pre syna, tieto sa pohybujú v sume okolo 200-250 eur, niekedy až okolo 300 eur. Je potrebné, aby jedol prevažne ryby, hovädzie mäso, kvalitné oleje, produkty s vysokým obsahom mäsa. Povinný so synom nemajú dobrý vzťah, povinný ani počas manželstva nejavil o deti záujem. V roku 2004 odišiel do Anglicka pracovať, neplatil nič a to až do času, kým som nepodal návrh na určenie výživného. Nemala dostatok finančných prostriedkov. Zrušila som pevnú linku, čo povinný považuje za bránenie jeho styku s deťmi. Mala vždy záujem, aby deti spoznali svojho otca, avšak povinný sa ani raz nedostavil na súdom ustanovený styk. Podal podnet na ÚPSVAR, že je mu bránené v styku s deťmi, avšak tento bol vyhodnotený ako nedôvodný. Do októbra 2018 povinný poberal príjem z Anglicka a rovnako tak dôchodok, preto mu vznikli úspory. Sumu 130 eur začal posielat' po tom, čo odpadla vyživovacia povinnosť voči dcére. Povinný v súčasnosti nie je poberateľom dôchodku z Anglicka, avšak nárok mu vzniká od 29.10.2019.

10. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, ako aj oboznámením sa podstatného obsahu listín, nachádzajúcich sa v spise a to: Rozsudok OS NR 15C/4/2009-30 zo dňa 10.07.2009, Výpis z účtu matky navrhovateľa, Lekársky nález MUDr. F. F., Potvrdenie Paneurópskej vysokej školy, Potvrdenie o štúdiu Paneurópska vysoká škola práva, Lustrácia povinného v Sociálnej poisťovni, Lustrácia navrhovateľa v sociálnej poisťovni, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne č. 53102910900 zo dňa 30.10.2018, Potvrdenie o zdaniteľných príjmoch matky navrhovateľa, Výpis z účtu matky navrhovateľa, Školné a poplatky na stránke www.paneurouni.com <<http://www.paneurouni.com>>, Výpis z portálu študenta - navrhovateľa, Lekárska správa z UN Bratislava MUDr. G. - H., Potvrdenie Trnavskej univerzity, Potvrdenie o štúdiu SPU v Nitre, Oznámenie Paneurópskej vysokej školy práva, Žiadosť o individuálne štúdium, Oznámenie

o povolení štúdia individuálnou formou zo dňa 27.09.2018, Potvrdenie o skončení bakalárskeho štúdia na Paneurópskej vysokej škole práva, Potvrdenie o štúdiu, Mailová správa, Lekárska správa - nález zo dňa 02.04.2019, Výpis z účtu, Cestovné lístky, Čiastočný výpis z LV č. XXX kat. územie Suľany, Osvedčenia o evidencii vozidla, Doklad o úhrade platieb, Čiastočný výpis z LV č. XXXX kat. územie Piešťany, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 29.11.2018, Ev. list pre výpočet úhrady za byt, Dohoda o preddavkových platbách za elektrinu, Poštové poukazy o úhrade elektriny, Faktúra - plyn, Fotokópia dokladu o úhrade liekov, Výpis z účtu povinného o platení životného postenia, Lustrácia matky navrhovateľa v sociálnej poisťovni, Lustrácia navrhovateľa v sociálnej poisťovni, Lustrácia povinného v sociálnej poisťovni, Rozhodnutie SPU v Nitre zo dňa 19.03.2013, výpis z LV č. XXX pre kat. územie Suľany, čiastočný výpis z LV č. XXX pre kat. územie Suľany a výpis z LV č. XXX pre kat. územie Suľany. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 15C/4/2009 súd oboznámil najmä: návrh, Rozsudok 15C/4/2009-30 zo dňa 10.07.2009, PPL 29.07.2009, z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Nitra sp. zn. 7C/258/2013 súd oboznámil najmä: návrh, Rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 7C/258/2013-69 zo dňa 25.09.2014, Uznesenie krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/77/2015-81 zo dňa 25.02.2015, Uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 7C/258/2013-85 zo dňa 26.05.2015, Uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/890/2015-96 zo dňa 30.10.2015. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový a právny stav:

11. Navrhovateľ pochádza z manželstva matky A.. Y. D., a otca Ing. Y. D., ktoré manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 15C/4/2009-30 zo dňa 10.07.2009, právoplatný dňa 29.07.2009, na základe ktorého bol v tom čase maloletý navrhovateľ zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 100 eur mesačne, pričom naposledy plnil vyživovaciu povinnosť v októbri 2017 v sume 133 eur. Navrhovateľ bol v čase poslednej úpravy vo veku 17 rokov, v súčasnosti má 26 rokov, navštevuje 1. ročník dennej formy magisterského štúdia na Paneurópskej vysokej škole, Fakulta práva, býva spolu s matkou v rodinnom dome v Suľanoch, ktorého je matka výlučnou vlastníčkou. Navrhovateľ má výdavky spojené so školným, ktoré na jeden akademický rok predstavuje sumu 2290 eur, výdavky na nákup študijných materiálov, najmä kníh. Mesačné výdavky navrhovateľa pozostávajú z výdavkov spojených s cestovaním do školy v Bratislave, kam dochádza každý deň od pondelka do štvrtka, a to vo výške 100 eur mesačne, so stravovaním vo výške 200-250 eur, keďže navrhovateľ má v dôsledku zdravotných problémov, kedy v roku 2013 mal diagnostikovanú akútnu pankreatitídu, ktorej následky má doposiaľ, špeciálnu diétu a z dôvodu postihnutia jeho žalúdka musí prijímať kvalitnejšie potraviny. Výdavky na lieky predstavujú sumu cca 20-30 eur mesačne. Okrem toho navrhovateľ má výdavky spojené aj s nosením okuliarov, ktoré strieda s kontaktnými šošovkami. Navrhovateľ v akademickom roku 2012/2013 začal študovať na SPU v Nitre, odbor výživa ľudí, na ktorom ho nezaujala chémia, preto sa rozhodol štúdium ukončiť, keďže nevidel zmysel v tom, aby vyštudoval niečo a potom to nebude v praxi vykonávať, pričom Rozhodnutím SPU zo dňa 19.09.2013 bolo navrhovateľovi oznámené, že na základe jeho žiadosti zo dňa 19.08.2013 súhlasí SPU so zanechaním štúdia na SPU, Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov, bakalárskeho študijného programu, výživa ľudí ku dňu 19.09.2013. V roku 2013 v auguste bola navrhovateľovi diagnostikovaná akútna pankreatitída, mal podstúpiť operáciu žlčníka, ale pre jeho zdravotný stav, sa operácia odložila, k čomu došlo v polovici septembra 2013, počas hospitalizácie bol 2x na prefukovaní žlčovýchodov v Banskej Bystrici, po prepustení domov mal vážne zdravotné problémy, praskla mu cieva v bruchu, znova musel ísť na čistenie a preväzovanie brucha, čo trvalo každý deň po dobu 3 týždňov, potom chodil sporadicky do jedného roka. V tom čase začal navrhovateľ študovať na Trnavskej univerzite, dennou formou, učiteľstvo anglického jazyka a literatúry a nemeckého jazyka a literatúry a to v akademickom roku 2013/2014, konkrétne od 01.09.2013 do 13.02.2014, ktoré štúdium bolo ukončené vylúčením zo štúdia pre nesplnenie požiadaviek, čo bolo spôsobené zdravotnými problémami navrhovateľa, ktorý nestíhal chodiť na vyučovanie, mal veľa absencií a preto nebol pripustený ku skúškam, a následne došlo jeho vylúčeniu zo štúdia. Na Paneurópskej vysokej škole, Fakulte práva navrhovateľ začal študovať v akademickom roku 2014/2015, ktorú študuje doposiaľ dennou formou s tým, že má povolené štúdium podľa individuálneho študijného plánu v akademickom roku 2018/2019, s tým, že opakovane tretí ročník 1. stupňa bakalárskeho štúdia, kedy sa v dôsledku vysokej záťaže na učenie a písanie bakalárskej práce zhoršili zdravotné problémy navrhovateľa. Podľa oznámenia Paneurópskej vysokej školy, Fakulty práva si navrhovateľ riadne študijné povinnosti plní. Zdravotný stav navrhovateľa sa vyžadujú pravidelné vyšetrenia a kontroly v hepatologickej ambulancii ako aj u gastroenterológa. Podľa lekárskej správy MUDr. F. F. zo dňa 21.09.2018 sa u navrhovateľa diagnostikoval postcholecystektomický syndróm, problémy s trávením, po CHE častejšie chodí na toaletu, čo bráni v plynulosti účasti na štúdiu. Podľa lekárskej správy MUDr. G. H., nepatológa zo dňa

XX.XX.XXXX sa u navrhovateľa diagnostikovala nealkoholová steatohatitída po poruche metabolizmu tukov, metabolicky aktívna, t.č. výrazný pokles aktivity HT pri liečbe ako aj zmene životosprávy, vylúčený vírusový podiel, ako aj geneticky podmienený, autoimunitný nepravdepodobný, hyperlipidémia, izolovanie hyperTGA, Steatoza pečene, stav po CHE. Podľa lekárskej správy MUDr. G. H., nepatológ zo dňa 02.04.2019 sa u navrhovateľa diagnostikovala chronická nealkoholová steatohepatitída pri poruche metabolizmu, metabolicky aktívna, t.č. výrazný pokles aktivity HT pri liečbe ako aj zmene životosprávy, vylúčený vírusový podiel, ako aj geneticky podmienený, autoimunitný nepravdepodobný, hyperlipidémia, izolovanie hyperTGA, Steatoza pečene, stav po CHE.

12. Matka v čase poslednej úpravy dosahovala príjem 15.000 Sk/497,90 eura mesačne, okrem vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi mala aj vyživovaciu povinnosť voči plnoletej F. D., nar. XX.XX.XXXX. Matka v súčasnosti okrem navrhovateľa nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, keďže dcéra F. D. je riadne zamestnaná. Matka pracuje v súčasnosti ako ekonomická pracovníčka v SAV v Bratislave, vlastní rodinný dom v kat. úz. Suľany, obec Hruboňovo, ako to vyplýva ja z LV č. XXX, ktorý nadobudla dedením v roku 2007, pričom v tomto rodinnom dome býva aj s navrhovateľom, pričom každý deň dochádza do zamestnania v Bratislave autobusom. Matka je vlastníkom motorového vozidla značky PEUGEUT, rok výroby 2000. Príjem matky predstavuje sumu cca 1000 eur mesačne v čistom, pričom matka má nepravidelný príjem z dohôd o vykonaní prác a to pre Ekonomický ústav SAV v Bratislave, kedy za mesiac apríl 2019 jej bola v hrubom vyplatená odmena 527,80 eura, za mesiac apríl 2019 v sume 870 eur v hrubom. Matka je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 206,20 eura mesačne. Matka má výdavky spojené s cestovaním do zamestnania v Bratislave, kam dochádza autobusom, ako aj výdavky spojené s bývaním, kedy platí mesačne 97 eur za plyn, 27,96 eura za internet.

13. Povinný z vyživovacej povinnosti v čase poslednej úpravy výživného pracoval v Anglicku, kde dosahoval mesačný čistý príjem 880 libier. V tom čase okrem vyživovacej povinnosti na navrhovateľa, mal vyživovaciu povinnosť aj na dcéru F. vo výške 150 eur mesačne. Do novembra 2018 pracoval povinný v Anglicku, kde pracoval naposledy na pozícii manažér stravovacích zariadení a poberal príjem 1350 libier mesačne a súčasne aj starobný dôchodok, ktorý za rok 2018 mu bol vyplácaný vo výške 336,50 eur mesačne a to asi tri roky od dovŕšenia veku 62 rokov. V súčasnosti príjem povinného pozostáva zo starobného dôchodku, ktorý podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo 29.11.2018 č. 531 029 1090 0 poberá od 01.01.2019 vo výške 345,30 eura mesačne. Od októbra 2019 bude povinnému priznaný aj starobný dôchodok z Anglicka, ktorý podľa jeho oznámenia môže byť vo výške 300-320 libier mesačne. V roku 2014 povinný nadobudol do výlučného vlastníctva byt v Piešťanoch, ako to vyplýva z LV č. XXXX pre kat. úz. Piešťany. Okrem toto je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti a to pozemku parcely registra „E“ evidovaného na mape určeného operátu a to parcely č. XXX/X orná pôda o výmere 1097 m², parc. č. XXX/X orná pôda o výmere 5478 m², parc. č. XXX/X orná pôda o výmere 3676 m², čo vyplýva z LV č. XXX pre kat. úz. Suľany, ako aj podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností - pozemkov parcely registra „E“ evidovaných na mape určeného operátu ako parc. č. XXX/X orná pôda o výmere 8029 m², v rozsahu spoluvlastníckeho podielu 1/6, a podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností - pozemkov parcely registra „E“ parc. č. XXX orná pôda o výmere 8170 m², parc. č. XXX/X orná pôda o výmere 17264 m², v rozsahu spoluvlastníckeho podielu X/X, za ktoré podľa vyjadrenia povinného poberá príjem 120 eur mesačne. Povinný má výdavky spojené s bývaním vo výške 144 eur mesačne, preddavkové platby za elektrinu platí mesačne vo výške 10,91 eura, a podľa vyúčtovacej faktúry SPP za obdobie 19.07.2017 do 18.04.2018 bolo povinnému vyúčtovaná suma za dodávku plynu vo výške 28,80 eura, ďalej má výdavky spojené so stravovaním za obedy vo výške 90-100 eur, ktoré poskytujú mesto Piešťany, výdavky spojené s mesačným uhrádzaním životného poistenia vo výške 42,84 eur a na lieky vo výške cca 12 eur mesačne. Naposledy povinný uhradil výživné za mesiac október 2017.

14. Predmetom konania vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 7C/258/2013 bol návrh povinného na zrušenie jeho vyživovacej povinnosti voči oprávnenej MUDr. F. D.. Okresný súd Nitra rozsudkom sp. zn. 7C/258/2003-69 zo dňa 25.09.2014 zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 19C/164/2007-90 zo dňa 29.10.2008 vo výroku o výžive odporkyne MUDr. F. D., nar. XX.XX.XXXX tak, že vyživovaciu povinnosť navrhovateľa voči odporkyni zrušuje s účinnosťou od 25.06.2013. V tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.10.2014.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

23. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

24. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom časovo končí vtedy, keď sú samé schopné sa živiť (zarábať si). Veková hranica 18 rokov má význam len z procesného hľadiska v tom zmysle, že do dosiahnutia plnoletosti možno začať konanie vo veciach výživného aj bez návrhu, po dovŕšení plnoletosti iba na návrh. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené potreby a záujmy, majetkové pomery a podobne. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov, uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Z hľadiska posúdenia zániku vyživovacej povinnosti jednoznačnejšia je situácia, keď dieťa získa pravidelný príjem, či už zo závislej činnosti, podnikateľskej činnosti a pod. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa akceptuje štúdium. Aplikácia prax v súvislosti s touto otázkou vyvodila záver, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky ukončením štúdia toho istého stupňa a z toho hľadiska nepovažovala za relevantné ďalšie štúdium na vysokej škole, ktoré nie je riadnym pokračovaním v štúdiu. Vychádza sa z definitívnosti získania predpokladov na výkon povolania.

25. Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom za predpokladu, ak sa zmenia pomery, na ktorých bolo založené predchádzajúce rozhodnutie o rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu. Táto zmena pomerov sa môže týkať potrieb oprávneného najmä v súvislosti s pribúdajúcim vekom dieťaťa, s jeho fyzickým vyspíevaním, zdravotným stavom, prípravou na budúce povolanie. Obe kritériá uvedené v § 75 Zákona o rodine, t. j. odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného veľmi úzko súvisia a vzájomne sa podmieňujú. Odôvodnené potreby dieťaťa do značnej miery závisia od schopností a možností rodičov, pričom pri určení výživného sa vychádza zo zásady, že životná úroveň dieťaťa sa má prispôbiť životnej úrovni ostatných členov rodiny. Schopnosti a možnosti rodiča posudzuje súd najmä z hľadiska toho, aký zárobok alebo iný príjem môže rodič dosiahnuť. Pre určenie výšky výživného sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti a schopnosti povinného rodiča, ktoré sú dané jeho subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, úrovňou vzdelania, pracovnými skúsenosťami

a podobne), ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí v príslušnom regióne a podobne.

26. Ako už bolo súdom vyššie konštatované, vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie, pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. V preskúvanom prípade súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by dovoľovali záver, že navrhovateľ zneužíva inštitút výživného, pretože pokračuje v príprave na budúce povolanie a rozširuje si svoje vzdelanie v súlade s jeho ústavným právom zaručujúcim čl. 2 dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie č. 209/1992 Zb.), podľa ktorého nikomu sa nesmie odoprieť právo na vzdelanie a čl. 42 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má každý právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň. Len samotná skutočnosť, že dieťa nadobudlo pracovnoprávnú spôsobilosť, nemá vplyv na zánik vyživovacej povinnosti rodičov. Rovnako nestačí preukázanie skutočností, že dieťa už je schopné nejakej - hocijakej - zárobkovej činnosti. Zákon uprednostňuje záujem oprávneného, preto v prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Dôležitým faktorom v tomto prípade je aj skutočnosť, či existuje reálna možnosť dieťaťa zamestnať sa vo vyštudovanom odbore. Nie je vylúčené, aby vyživovacia povinnosť rodičov trvala aj v prípade, keď sa dieťa po skončení strednej odbornej školy rozhodne pokračovať v štúdiu na vysokej škole, hoci aj iného zamerania. Vyživovacia povinnosť (z uhla pohľadu prípravy dieťaťa na povolanie) končí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese (prvá ukončená vysoká škola alebo univerzita). Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že navrhovateľ je toho času študentom vysokej školy a to Paneurópskej vysokej školy, Fakulty Práva, 1. ročník magisterského štúdia, jedná sa o riadne, denné štúdium, svoje štúdium zatiaľ neukončil, nie je schopný sám sa živiť. Vyživovacia povinnosť povinného voči navrhovateľovi je jeho rodičovská povinnosť, ktorá bude trvať až do času, kým navrhovateľ nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť, teda z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady a to trvale. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov, sa tradične akceptuje štúdium ako sústavná príprava na povolanie, je pravdou, že v prípade navrhovateľa je situácia špecifická v tom, že najskôr začal študovať jednu vysokú školu a to SPU v Nitre v akademickom roku 2012/2013, a to odbor výživa ľudí, ktorú zanechal a začal študovať v akademickom roku 2013/2014 druhú vysokú školu - Trnavskú univerzitu, pedagogickú fakultu, učiteľstvo anglického a nemeckého jazyka a literatúry, ktoré štúdium bolo ukončené vylúčením zo štúdia pre nesplnenie požiadaviek, k čomu však došlo pre zlý zdravotný stav navrhovateľa, ktorý v auguste 2013 mal akútnu pankreatitídu, podstúpil operáciu žľazníka v polovici septembra 2013, následne mal zdravotné problémy, praskla mu cieva v bruchu, absolvoval na čistenie a prevážovanie brucha, čo bolo každý deň po dobu troch týždňov a potom sporadicky až do roka, a pre vysokú absenciu na vyučovaní nebol pripustený ku skúškam a bol vylúčený zo štúdia a následne potom začal študovať Paneurópsku vysokú školu, Fakulta práva v akademickom roku 2014/2015 absolvoval prvý ročník, v akademickom roku 2015/2016 druhý ročník, v akademickom roku 2016/2017 tretí ročník, ktorý pre zdravotné dôvody opakovane v akademickom roku 2017/2018 a v akademickom roku 2018/2019 navštevuje prvý ročník magisterského štúdia, pričom podľa oznámenia Paneurópskej vysokej školy práva si navrhovateľ svoje študijné povinnosti riadne plní, pričom splnenie podmienok umožňujúcich navrhovateľovi pokračovať v ďalšom roku štúdia sa bude posudzovať a kontrolovať, po ukončení aktuálneho akademického roku, tj. po 31.08.2019. Súd uvedené konanie navrhovateľa nepovažoval za špekulatívne, navrhovateľ preukázal, že na Paneurópskej vysokej škole, Fakulte práva, riadne študuje, skončil tu bakalárske štúdium a ďalej riadne pokračuje v štúdiu, skúšky má urobené, a je v jeho záujme a na jeho prospech riadne ukončenie vysokoškolského štúdia a je povinnosťou rodičov ho v tomto podporovať, pričom do konca štúdia zostáva ešte rok. Navrhovateľ svojim postojom k štúdiu preukázal, že má skutočný záujem o dosiahnutie vysokoškolského vzdelania a s poukazom na uvedené súd nepovažuje štúdium navrhovateľa za účelové, ale za jeho skutočnú snahu ukončiť vysokoškolské štúdium. Súd nemal za to, že by z strany navrhovateľa dochádzalo k zneužívaniu vyživovacej povinnosti. Súdna prax zastáva názor v zmysle ktorého, v prípade, ak je dieťa plnoleté a pokračuje v štúdiu, ktoré zvyšuje úroveň jeho vzdelania, a tým aj jeho šance na pracovnom trhu, ide o sústavnú prípravu na budúce povolanie. Samotná skutočnosť, že navrhovateľ ukončil štúdium na prvej vysokej škole, z druhej vysokej školy bol vylúčený a následne sa rozhodol pre štúdium na inej vysokej škole automaticky nevyvoláva zánik vyživovacej povinnosti, keďže navrhovateľ prekročil štandardnú dĺžku vysokoškolského štúdia. V uvedenom prípade nebolo preukázané, že by navrhovateľ uvažoval špekulatívne, naopak preukázal, že sa na budúce povolanie sústavne pripravuje. Trvanie vyživovacej povinnosti preto nie je v rozpore s dobrými mravmi a štúdium navrhovateľa súd považoval za prípravu s cieľom nadobudnúť vzdelanie a

lepšie predpoklady samostatne sa živiť. Argumentáciu povinného, že obdobie do dosiahnutia veku 25 rokov je dostatočné dlhé na to, aby navrhovateľ nadobudol schopnosť samostatne sa živiť ukončením jedného vysokoškolského štúdia toho istého stupňa, pričom mal zodpovedne pristupovať k výberu a príprave na budúce povolenie, v danom prípade neobstojí. Vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu trvá zásadne po celú dobu jeho prípravy na budúce povolanie práve vtedy, ak je doba spoločensky odôvodnená, čo je daný prípad. Súd poznamenáva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá až do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, jej trvanie preto povinný rodič nemôže podmieňovať určitým správaním, resp. smerovaním dieťaťa v zhode s jeho predstavami. V priebehu konania bolo nepochybne preukázané, že v rozhodnom období, t.j. od 19.10.2017, ku ktorému dňu povinný žiadal zrušiť vyživovaciu povinnosť voči oprávnenému, nebol schopný sám sa živiť, pretože sa dôsledne pripravoval na svoje budúce povolenie štúdiom na Paneuróspekej vysokej škole, Fakulta práva, ktorú navštevuje a riadne si plní svoje študijné povinnosti. Súhrne možno konštatovať, že navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť, pretože nie je schopný samostatne uspokojovať svoje potreby a len samotná skutočnosť, že v danom prípade vystriedal tri vysoké školy s ohľadom na okolnosti daného prípadu, keď nebolo preukázané špekulatívne správanie navrhovateľa, nemá za následok bez ďalšieho a vplyv na zánik vyživovacej povinnosti povinného. Pokiaľ sa povinný domnieval, že ďalšie trvanie jeho vyživovacej povinnosti je v rozpore s dobrými mravmi, súd poukazuje na to, že odôvodnenosť predmetného kritéria je daná prioritným predmetom úpravy rodinného práva, ktorým sú osobné vzťahy medzi subjektmi rodinného práva, na ktoré sa vyživovacie vzťahy viažu. Narušenie príslušných osobných vzťahov z relevantných dôvodov zákon sankcionuje tým, že nepovažuje za spravodlivé, aby osoba, ktorá sa takéhoto konania dopustila, požadovala plnenia založené práve na takomto osobnom vzťahu. Dobré mravy sú nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti, tolerancie, poctivosti a dôvery, z ktorých v prvom rade vychádza písané právo. Nie sú presne definované a vychádzajú zo všeobecne akceptovaných mravných princípov prevažnej časti spoločnosti. Súd ich vždy posudzuje konkrétne v každom individuálnom prípade v kontexte konania účastníkov a súslednosti ich úkonov v čase a mieste. Z tohto ustanovenia sa dá vyvodiť, že jeho aplikácia je povinnosťou súdu, nota bene na prípady rozporu s dobrými mravmi súd prihliada z úradnej povinnosti a ich danosť zisťuje podľa konkrétnych okolností prípadu. Podľa ustálenej súdnej praxe možno ako konanie v rozpore s dobrými mravmi posudzovať prípady, keď oprávnený bez ospravedlniteľného dôvodu nevykonáva žiadnu zárobkovú činnosť aj napriek svojim objektívnym možnostiam a schopnostiam a svoju situáciu rieši požadovaním výživného, keď oprávnený bez ospravedlniteľného dôvodu nerešpektuje povinnosti, ktoré mu vyplývajú z ust. § 43 ods. 2 a 3 Zákona o rodine a tiež vtedy, ak sa dopustí úmyselného trestného činu voči povinnému. V preskúmanom prípade súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by dovoľovali záver, že navrhovateľ zneužíva inštitút výživného, pretože pokračuje v príprave na budúce povolanie a rozširuje si svoje vzdelanie v súlade s jeho ústavným právom a plnenie vyživovacej povinnosti povinného k navrhovateľovi nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože vzájomne napätý vzťah medzi povinným a oprávneným vyplýva z celkovo narušených vzťahov medzi nimi už v predchádzajúcom období vzájomných rodinných vzťahov, predovšetkým na základe narušených vzťahov medzi rodičmi oprávneného, a rovnako ani z výpovede oprávneného a jeho písomných podaní nemožno uzavrieť, že jeho správanie voči povinnému by bolo v rozpore s dobrými mravmi odôvodňujúce nepriznanie (zrušenie) výživného. Z týchto dôvodov súd vzájomný návrh povinného na zrušenie vyživovacej povinnosti voči oprávnenému ku dňu 19.10.2017 zamietol.

27. V ďalšom sa súd zaoberal návrhom oprávneného na zvýšenie výživného, ktoré požadoval navrhovateľ zvýšiť zo sumy 100 eur na sumu 250 eur mesačne. Keďže v prejednávanej veci súd ustálil, že vyživovacia povinnosť povinného z vyživovacej povinnosti voči plnoletému navrhovateľovi v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine stále trvá, pretože navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť, keďže sa pripravuje na budúce povolanie riadnym denným štúdiom na vysokej škole. Súd dodáva, že výživné pre navrhovateľa nebolo zvýšené 10 rokov, čomu zodpovedajú zvýšené náklady na zabezpečenie odôvodnených potrieb navrhovateľa, na krytie ktorých nemôže stačiť doterajšie výživné. V tomto smere súd vyhodnotil zmenu pomerov na strane navrhovateľa ako dôvod pre zvýšenie výživného, keďže od poslednej úpravy výživného rozvodovým rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 15C/4/2009 - 30 zo dňa 10.07.2009, právoplatný dňa 29.07.2009, ktorým bol v tom čase maloletý navrhovateľ zverený do starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 100 eura mesačne, sa podstatným spôsobom zmenili pomery na strane navrhovateľa, ktorý v súčasnosti navštevuje 1. ročník magisterského štúdia Paneuróspekej vysokej školy, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Súd uvádza, že zvýšené náklady, ktoré navrhovateľ nesporne má, nemôže znášať výlučne jeho matka, ale sa musí na nich podieľať primerane aj povinný. Súd preto dospel k záveru, že vyživovacia povinnosť

povinného voči navrhovateľovi stále trvá, pretože navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť a je odkázaný na prispievanie na jeho výživu zo strany jej rodičov. Je pravdou že zmena pomerov nastala aj na strane povinného, ktorý je od novembra 2018 na dôchodku a poberá starobný dôchodok vo výške 345,30 eura, pričom podľa vyjadrenia bude dostávať starobný dôchodok z Anglicka vo výške 300-320 libier, čo predstavuje 320-370 eur mesačne. Okrem toho dostáva príjem aj za prenájom poľnohospodárskej pôdy čo podľa jeho vyjadrenia je 120 eur ročne. Súd dodáva, že do októbra 2018 povinný okrem starobného dôchodku poberal príjem z pracovnej činnosti v Anglicku, ktorý dosahoval vo výške 1350 libier mesačne. Na strane povinného zohľadnil súd aj skutočnosť, že mu zanikla vyživovacia povinnosť voči dcére F. D., pričom povinný okrem navrhovateľa nemá inú vyživovaciu povinnosť. Povinný v roku 2014 nadobudol nehnuteľnosť - a to byt v Piešťanoch, v ktorom býva a má spojené náklady, ktoré súd zohľadnil ako odôvodnené výdavky ako aj výdavky spojené so stravovaním a lieky. Vzhľadom na to, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, skutočnosť, že povinný má výdavky spojené so splácaním životného poistenia vo výške 42,84 eur mesačne, nemôže v žiadnom prípade ísť na ľarchu výživného pre navrhovateľa, pretože výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného a tento výdavok sú nemohol zohľadniť na strane povinného ako dôvodný. Pre konštatovanú zmenu pomerov na strane navrhovateľa bol daný dôvod na zvýšenie výživného s prihliadnutím na odôvodnené potreby navrhovateľa a možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného. Zmena pomerov nastala aj na strane matky navrhovateľa, ktorej zvýšil príjem oproti poslednej úprave, kedy dosahovala príjem 497,91 eura mesačne, na sumu 1000 eur, poberá invalidný dôchodok vo výške 206,20 eura mesačne a má príležitostný príjem z dohôd o vykonaní práce. Matka vlastní rodinný dom, v ktorom býva aj s navrhovateľom, vlastní motorové vozidlo rok výroby 2000, iný hnutelný majetok väčšej hodnoty nevládni. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Súd opätovne zdôrazňuje, že vyživovacia povinnosť voči navrhovateľovi je prvoradou a súčasne dodáva, že obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto by pri svojom životnom smerovaní mali robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za jeho všestranný vývoj dokázali uspokojovať všetky základné životné potreby dieťaťa, t. j. nielen fyzické potreby ale aj potreby duševné. Povinný by mal vo svojom životnom smerovaní robiť všetko preto, aby dokázal poskytnúť navrhovateľovi výživu v primeranom rozsahu. Keďže odôvodnené potreby navrhovateľa sa neustále zvyšujú a výživné v doteraz určenej výške 100,- eur mesačne nepostačuje na výživu navrhovateľa a na jeho odôvodnené potreby, pričom povinný od októbra 2017 neprispieva na výživu navrhovateľa a s navrhovateľom sa nestretáva, súd dospel k záveru, že povinný aj po úhrade výživného na navrhovateľa v sume 150 eur, má dostatok finančných prostriedkov na úhradu jeho základných životných potrieb, súd považoval sumu 150 eur za zodpovedajúcu odôvodneným potrebám navrhovateľa a schopnostiam a možnostiam povinného. V tomto smere zohľadnil skutočnosť, že výživné nebolo zvyšované desať rokov a za toto obdobie bolo na strane navrhovateľa niekoľko dôvodov pre zvýšenie výživného. Pokiaľ išlo o žiadosť navrhovateľa, aby súd zaviazal povinného doplatiť výživné za obdobie, za ktoré neplatil výživné, súd dodáva, že v danom prípade ide o výživné na plnoleté dieťa, a v danom prípade súd môže rozhodnúť o zmene výživného s účinnosťou najskôr od podania návrhu na súd, pričom v prípade neplatenia výživného jedným z rodičov, je potrebné uplatniť iné právne inštitúty, a to najmä podanie návrhu na vykonanie exekúcie, v rámci ktorého je možné vymôcť výživné, ktoré si niektorý z rodičov riadne a včas neplní.

28. Pre vyššie uvedené dôvody súd vzájomný návrh povinného na zrušenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi zamietol a súčasne zmenil Okresného súdu Nitra sp. zn. 15C/4/2009-30 zo dňa 10.07.2009 v časti vyživovacej povinnosti otca na Z. D., nar. XX.XX.XXXX tak, že povinný z vyživovacej povinnosti je povinný prispievať na výživu navrhovateľa Z. D. zvýšeným výživným zo sumy 100 eur mesačne na sumu 150,- eur mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom 18.10.2018 a vo zvyšku návrh zamietol.

29. Keďže súd zvýšil výživné od 18.10.2018 zo sumy 100 eur na sumu 150 eur s účinnosťou od 18.10.2018, t.j. od doručenia návrhu na zvýšenie výživného na súd, rozhodol aj o zročnom výživnom za čas od 18.10.2018 do 15.05.2019 a to vo výške 346,77 eura, ktorú sumu povinnému povolil splácať spolu s bežným výživným vo výške 20 eur mesačne, mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozhodnutia až do úplného zaplatenia pod následkom výhody splátok.

30. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

32. O trovách podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania s tým, že súd nevzhliadol dôvod na aplikáciu § 55 CMP, a preto povinnému nepriznal náhradu trov konania, ktoré požadoval priznať v tomto konaní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nitra písomne.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).